

Jól érezték magukat

Beszélgetés a tatai nemzetközi táborban dolgozó diákokkal

Lapát és csákány... A mozdulaton látszik hogy sem a nyugat-berlini Klaus Kochman a politikai fakultás hallgatója, sem a heidelbergi teológus, Wilfred Zeller nem igen dolgozott még ezekkel a szerszámokkal.

A tatai-tól nyári nemzetközi építőtáborba augusztus elején beköltözött az utolsó, negyedik turnus. Húsz külföldi országból érkeztek küldöttek, míg hazánkból az egri tanárképző főiskola, a debreceni agrártudományi, valamint az orvostudományi egyetem, a budapesti közgazdaságtudományi és műszaki egyetemek hallgatói, a szegedi jogászok, orvosok és bölcsészek dolgoztak itt.

— Idáig minden turnus azt mondta, hogy jól érezte magát. A vonatra úgy kellett felrakni őket — közölte a táborvezető dr. Csáki Attila, az Építőipari és Műszaki Egyetem fiatal tanársegéde.

Érdemes volt

Ami nem is csoda, hiszen sok mindent el lehetne mondani, de azt nem, hogy unalmas a táborlakók élete. Fél héttől déli óráig dolgoznak, majd pihennek; festői környezetben, az Öreg-tó mellett; táborolimpiát bonyolítanak le futball és röplabdameccsekkel, asztalitenisz és sakkjátszmákkal. Szombaton este a Rajkó-zenekar játszott a színpadokon, vasárnap délelőtt pedig három farmotoros busz vitte őket kirándulni Esztergomba.

— Érdemes volt eljönni? Fábán György II. éves orosz-történelem szakos bölcsész a nyelvgyakorlási

lehetőségeket emeli ki, Joseph Burtinton angol fizikatanár a találkozásoknak, az ismeretségeknél örül, Walter Kreitmaier, az osztrák kommunista párt ifjúsági szervezőjének vezetője a kikapcsolódást hangsúlyozza, Alekszandr Siskin negyedéves fizikust meglepte a munka szervezősége, Kiss Sándor III. éves jogász számára a változatosságot biztosította a tábor több évi nyári barlangkutató munka után, Wilfred Zeller heidelbergi teológus a vitákra emlékezik, a Moszkvában tanuló nepáli Bhupendra Kumar Arijan új barátait mutatja, Chris Harper pedig, a walosi egyetem elektromos mérnök-hallgatója valami olyasmit végez, amit eddig nem csinált, és amit — szerinte — otthon nem is fog többé csinálni.

— Összeszoktunk. Megértjük egymást — jelentette ki a negyedéves, magyar-orosz szakos Szloszár György.

Százharminchét százalék

Beszélgetnek: szabad időben, de nem csak akkor. Hiszen egy brigádban dolgozik az izgalmas sorsú, jelenleg Szófiában tanuló, örmény származású, Szíriából kiutasított kommunista Giragosz Atonjan, a koppenhágai bankhivatalnok Steen Andersen (aki Rolling Stones-frizurával rendelkezik, de ha

előrefésűli, akkor Beatles-hárija van), a leningrádi gépészmérnök Anatolij Jefimov, valamint szigorló orvos Rednik András. Az internacionalista csoportban a szegedi orvosok feljajthatták a már-már elfelejtett orosz nyelvi ismereteket is.

A vezetőség és a vállalat szintén elégedett volt, mert a legjobb brigád 137%-ra teljesítette a normát, de a leggyengébb csoport is elérte a 74%-ot (az első hét felmérése és rangsorolása alapján). A fiatalok árkat ástak és tisztítottak az út mentén, padkarendezéssel, gypnyesséssel, rézsűkészítéssel foglalkoztak, korlátokat helyeztek el, s ha kellett, csákányoztak, fákat szedtek ki.

A nyári táborozási idény befejezéséig a Tatai-tól építőtáborban 550 külföldi és magyar diák töltött el hasznos, érdekes két hetet.

Géza Ferenc

Tizenötön Odesszából

A két testvérváros egyetemének ifjúsági szervezetei — egy tavasszal kötött megállapodás értelmében — idén tizenöt fős csoportokat „cseréltek”, amelyeknek tagjai nyári építőtáborokban dolgoztak. Az odesszai egyetemisták július 15-én este érkeztek meg Szegedre.

— Mj volt az első benyomások Magyarországon? — Az, hogy nem volt többé távolság, ahogy átértünk a határon.

Huszonnyolc nap

Joszf Andor, a fizikai-kémiai tanszék adjunktusa, harmadszor járt hazánkban. Szegeden eltöltött huszonnyolc napjukról beszél:

— Először a munkáról. Közülünk nyolcan önállóan dolgoztak. A többiek egy magyar kőműves brigádba olvadtak be. Mj az első két héten földmunkát végeztünk, takarítottunk. Majd alapfalazással foglalkoztunk:

kivettük részünket a szakmunkából is. Mellettünk kubbikosok dolgoztak. Atjöttek hozzánk, beszélgettünk, kinnállattak. Azt hiszem, hogy a vállalat részéről is megvannak velünk elégedve.

— És a szabadidő?

— Elég változatos volt a program. Itt-tartózkodásunk alatt minden szabadtéri bemutatót megnéztünk. Voltak sportesemények, kilártunk a strandra s a KISZ klubban nagyon kellemes estét rendeztek számunkra.

— Milyen magyar szavakat, kifejezéseket tanultak meg?

— Egészségre Köszönöm, nem iszom. Hogy hívják magát? Szervusztok. Jó napot. Üdvözöllek benneteket. Bocsánat — sorolja Valerij Zolotnyickij, ötödéves történelész. A filológusok valamivel többet tudnak.

— Mit tart a csereakció leglényegesebb eredményének?

— Láttuk és még fogjuk látni az országot. Megismerkedtünk az emberekkel.

Jövőre két csoport

— A kapcsolat okvetlenül erősödött a két egyetem ifjúsági szervezetei között. Megbízást kaptunk tárgyalásra. A hivatalos ülésen elhatároztuk, hogy jövőre két-két, tizenöt fős, fiú és lánycsoportot cserélünk.

— Nagy örömmel jövőnk egy év múlva, az odesszai egyetem táncscsoportjával, amely előadássorozatot fog tartani az országban. Nem csak azt mutatjuk meg, hogyan dolgozunk de azt is, hogyan pihenünk, milyen a művészetünk — mondja a külföldi nyelvcszakos Eduard Csecelnyickij.

A szovjet diákok első Szegeden dolgozó csoportja három napos balatoni, majd pesti tartózkodás után utazott vissza Odesszába.

G. F.

A hostess

seges volt, lengyelül pedig még Pesten megtanultam egy tanfolyamon. Sajnos csak egy lengyel csoportot kaptam, a többi magyar volt.

— Ha nem szegedi, akkor hogyan tudta jól betölteni ezt a feladatot?

— Tavasszal elég sokat sétáltam, most pedig nyáron vettem egy szegedi úti-kalauzt, és a Balatonnál azt tanulmányoztam.

— Mit mutatott meg a városból a vendégeknél?

— Általában a három tere koncentráltam az idegenvezetés: a „Dugonics”, a Klauzál és a Széchenyi tere, de természetesen megmutattam a Dómot, és a Zsina-

gógát. Egy rövid séta Újszegeden, aztán visszafelé a panoráma, tessék csodálkoznia!

— Mi tetszett legjobban a lengyeleknek?

— A zsinagóga. Mindenki tátott szájjal hallgatta végig az ott működő néni előadását.

— Hány vendéget kalauzolt?

— Körülbelül kétszázötvenet.

— És megérte?

— Épp hogy megérte. Hét-száz forintot kerestem három hét alatt. Olyan szempontból inkább, hogy láthatam a szabadtéri előadásokat. Nagyon tetszett a Faust.

Felmegy a kollégiumba, Csomagolni. Három hét munka után még az évnvtől három hét pihenés is jár.

leg külföldi úton vannak. Amíg lehet tartjuk a kapcsolatot és találkozzunk, hogy segítsünk egymásnak. És a mai főiskolásoknak is csak azt tudnám tanácsolni, hogy kövessék példánkat.

Nagy Pál, a kémiai tanszék docense és most már az intézmény új igazgatóhelyettese így emlékszik vissza a diákévekre:

— Szakmailag gyengébbek voltunk, kevesebbet kaptunk mint a maiak. Négy szakot kellett két és fél év alatt elvégezni gyengébb felszerelések, lehetőségek mellett. Mégis, ha körülnéz, nagyon kevés van, aki ebből a tár-

amely szigorúan kizárta a nem odaválókat, márpedig a kollégium elvesztése egyértelmű volt az akkori ösztöndíj viszonyok mellett a főiskola befejezésével.

— Amikor közoktatásunk végzett a polgári iskolás rendszerrel, 1948-tól új típusú iskolákat kellett kialakítani új típusú nevelői karra. A mi évfolyamunk volt az első, amelynek ilyen értelemben kellett helytállnia. Ahogy emlékszem, rendkívül sok elfoglaltságunk volt: félévénként 19–20 tárgyból kellett kollokválni. Ilyen körülmények között a szakmai képzés nem lehetett teljes

Ismét együtt

saságból ne lépett volna az évek során előre. Ennek a társaságnak hatvan százaléka az egyetemet is elvégezte: igazgatók, főiskolai tanárok találhatók közöttünk. Hétköznapjainkat ma már nehéz elképzelni, ugyanúgy mint a Mindszenty-ellenes tüntetést. De volt valami egyszerű romantika, amely helytállásunkat elősegítette. Sajátos kor volt ez. Egyáltalán nem vagyok biztos benne, hogy a mai ifjúság annyira más lenne mint ahogy azt állítják. Akkor romantikusabbak, harcosabbak voltak a körülmények, nagyobb kitüntetés volt, ha az egyszerű paraszt vagy munkásgyerek egyetemre került — jobban meg is becsülték. És később mindennapi munkánkban is lendületesen hatott ez a becsületes élet. Azt, hogy így összeforrott ez a társaság magyarítja az is, hogy kevesebben voltak a széthúzó. Diákönkormányzat volt a kollégiumban,

értékű. Ami az én utamat illeti, féléves gyakorló tanítástam Cibaházán töltöttem, majd hazakerültem szülővárosomba, Mezőtúrra és ének-zene szakos tanárként működtem. Emellett résztvettem a város művelődési munkáiban és a népművelésben. Később az általános iskolából zeneiskolába helyeztek át — emlékszik vissza pályakezdésére Horbály András. Olyan időben kezdtük a tanítást, amikor nagyon nehéz volt meglátni az utakat. Évfolyamunk nagy többsége népi kollégista volt: kissé avantgarde, de mindenestre a munkában és a politikai életben való helytállásra nevelt mindannyiunkat. És hogy megint magamra térjek vissza: tavaly átkerültem Gyulára zeneiskolai igazgatónak.

— Hogyan folyt le abban az időben a főiskolások egy napja?

— Hat órák volt az eb-

sajtófoglalkozás következett. Reggeli után héttől fél nyolcig minden nap nyelvi foglalkozás is volt. Aztán délután kettőtől az órák. Több mint negyven óránk volt, de kézimunkát, rajzot és népitáncot kötelezően tanulunk, hiszen falusi tanári pályára készítették fel bennünket. Az ebéd után általában konkrét társadalmi munkát végeztünk a diák-szövetség, a szakszervezet, a MEFESZ keretein belül s sokszor csak vacsora után juttottunk el a tanulásig. Politikai-társadalmi munkánk nyugodtan mondhatom, nem volt hiábavaló. Beszélhetnek erről a legelső szakértségi évfolyam diákjai, de résztvettünk a néphadsereg tisztikarának újjászervezésében és más agitációban is.

— Mai szemmel kissé furcsának tűnik ez az életrend!

— Lehet. De mindnyájunknak jót tett ez az időszak. Általában az a véleményem, hogy az ifjúságnak sohasem árt egy bizonyos fokú szigorúság. Persze, nem Twist Oliverre gondolok. Ha csak azt vesszük, hogy a társaságnak nagyrésze ezzel a starttal nagyon messze jutott az egyszerű általános iskolai szinttől — már ez is mond valamit. A délelőtti összejövetelen arról beszélgettünk, hogy elképzelhető: a mai ifjúság képzettségben, de hiányzik az a sokat emlegetett romantikus lendület. Ha hasonlatot akarok erre találni: az ember a mérsékelt égöv alatt alakult ki. Nem a trópusokon. De nem is a pólusokon.

ELLENTMONDÁSOKKAL teljes, de sok szempontból „hőskorszaknak” mondható történelmi időszak ifjúsága találkozott Szegeden augusztus 19-én. Beszélgettünk. És amit mondtak, amit ez a cikk magába foglal — tanulság lehet, de példa is egyben. Az emberi észszerűség.

V. M.

Kiss Sándor szegedi joghallgató és a légkalapács együttműködése. Bánta a felbontásra kerülő útkövezet.